

“Quan el conte és massa perfecte és converteix en una cosa sense vida”

Ramon Erra (Vic, Osona, 1966), autor del llibre de contes *La flor blanca de l'estrimoni* i del llibre de viatges *A Bòsnia ens trobarem*, publica un segon llibre de relats, a l'editorial Galerada, *Pòlvora del quatre de juliol*.

—El llibre agafa el títol d'un conte, però la taula ens indica que l'esquema del llibre, formada per capítols i apartats, els lliga tots. Per tant, per què no heu triat un títol que els englobi tots?

—Perquè quan vaig tenir la cosa bastant lligada em vaig adonar que en certa manera era la clau del recull, una mena de novel·la o de protonovel·la.

—En quin sentit?

—Al conte, hi apareix la idea de l'escriptor jove que vol veure món i se'n va a Amèrica per viure aventures. I també hi surt el Cronista Vell, que és una mica el personatge que l'aconsella i que el jove escriptor vol superar. Hi surten, per tant, dos dels personatges de la trama, si se'n pot dir trama. Això, pel que fa a la trama del conte. Però, a més, la tria d'aquest títol també té a veure amb el sentit que explico en una nota a peu de pàgina, on dic que això és com un foc d'encenalls. I els contes tracten d'això, de vides de persones que són foc d'encenalls, que poden quedar en no res i de fet queden en no res. I per això vaig veure que era un títol que hi esqueia.

—Tenim, per tant, uns personatges que apareixen a tots els contes i un gran tema comú, però m'imagino que heu volgut que fossin ben independents, no?

—Sí. Es poden llegir sols i de fet són construïts independentment. Passa que després, a posteriori, he fet que algunes coses es relacionessin amb les d'altres contes. Aquests lligams, a vegades ja hi són quan els fas i algunes altres vegades, els has de retocar per fer-los lligar. Això fa que el lligam entre els contes sigui a vegades feble i fins i tot en algun moment pugui ser contradictori. Però aquest efecte m'agrada que es produeixi. Que, per exemple, aparegui un personatge que faci que el lector digui: “No havíem quedat que vivia en un altre món?”

—Allò que tenen en comú els relats és la barreja de fantasia i abstracció amb vida quotidiana. Dues línies que caminen paral·leles, no?

Ramon Erra publica el llibre de relats *Pòlvora del quatre de juliol*, a l'editorial Galerada.

—Algú m'ha dit que aquests contes eren costumistes i jo no ho sé, m'ho pregunto. El que faig és agafar de la realitat la cosa més estrambòtica i estirar-la una miqueta, però sense arribar a la fantasia. Sí, sembla fantàstica, però jo no ho trobo tan fantàstic com això.

—Els personatges principals són envoltats de misteri, però els personatges del voltant, els secundaris, no. Com si els principals fossin idees i els altres, persones.

—Podria ser, sí. No se m'havia acudit, però penso que sí. L'escriptor és l'escriptor i el Cronista Vell també pot ser això, la persona que es fixa en la realitat, el símbol de l'acadèmia, de la cosa conservadora, que pretén fer una literatura més clàssica, mentre que el jove és més experimental. Podria ser també la dualitat entre tradició i innovació. Potser sí que representen més idees que no pas personatges.

—Els contes segueixen trajectes sorprenents. El narrador és ben lliure de fer allò que vulgui amb els personatges i les situacions. És una estratègia destinada a sorprendre el lector?

—A vegades, sí. La meua idea és que el lector no em pot abandonar i jo li he de donar contínuament una cosa perquè no m'abandoni. Ara bé, no sé si és estratègia o intuïció. Més que pensar si aquí hi ha d'haver més acció o alguna sorpresa, és més la intuïció allò que em fa avançar.

—Si el conte té aquesta llibertat, producte de la vostra intuïció, no hi ha el perill que el lector pensí que el que expliqueu és gratuït, que tant fa que passi l'una cosa com l'altra?

—Jo crec que no hi ha res gratuït, en els contes. Si a vegades no sé on aniré a parar, i això és cert, cosa que pot ser una virtut o un defecte, llavors els contes els treballa enrere. I amb aquesta feina de treballar enrere a vegades es perd alguna cosa de bo que té l'espontaneïtat. Quan el conte és una maquinària massa perfecta, pel meu gust es converteix en una cosa sense vida. Per mi, l'ideal seria trobar l'equilibri entre aquestes dues coses.

Lluís Bonada